

április 1-én kezdődő kincstári évre a lemondott Hirota-kormány több, mint három milliárd yen, tehát mintegy 130 milliárd lej kiadást irányzott elő, ami Japán viszonyokhoz mérten óriási összeg. A kiadások több, mint a felét fegyverkezésre szánták, de a japán nagyvezérkar és katonai párt még ezzel sem volt megelégedve.

A pénzügyminiszternek drasztikus terveket kellett kidolgoznia a jövedelmek tokozására és az állami dohányjüvedék például máris 20 százalékkal emelte az árakat. Küszöbön áll a postatarifa felemelése is, ezzel egyidejűleg viszont a postatakarékpénztár le fogja szállítani a betétek kamatlábát. Miután a japán kistőkésék minden megtakarított pénze a postatakarékban van elhelyezve ezzel és az új adómekekkel, továbbá az állami szolgáltatások megdrágításával éppen a kisemberek érzik meg legjobban a fegyverkezési láz terheit.

Amióta Japán megindult Mandzsúria, sőt Észak-Kína meghódítására, azóta a hadsereg játszott a vezető szerepet a japán politikai életben, de a tavaly februári kudarcba fulladt katonai felkelés erősen meggyengítette a militaristák helyzetét. Különben a japán hadseregben magában is két tábor található: a fiatal tiszték tüzes fanatizmusukban a Felkelő Nap birodalmát totalitárius állammá szeretnék alakítani, viszont az idősebb, magasrangú tisztiek óvatosabbak. A generálisok azonban nem tudnak döntő elhatározásra jutni, ami viszont megint csak a fasiszták malára hajítja a vizet, mert az idősebb tiszték nem mernek nyíltan fellépni ellenük.

A katonai pártnak és a faszizmusnak az állami tisztviselők fiatalabb korosztályai a legbátrabb szövetségesei. Ezek ugyanazokat az elveket vallják, mint a fiatalabb katonatiszték, de sokkal jobban vannak informálva a világpolitikai helyzetről és nagy gazdasági kérdésekről. Vezérik Shigeru Yoshida (akit nem szabad összetéveszteni a hasonló nevű londoni japán nagykövettel) egészen a legutóbbi időig a kormány információs osztályának a vezetője volt. Ez az állása azzal járt, hogy ő állította össze a minisztertanácsok anyagát és természetesen gondja volt arra, hogy mindenütt a fasiszta szempontokat domborítsa ki.

Yoshida dolgozta ki a japán faszizmus alkotmányreformtervezetét is. Ez a tehetséges, fiatal miniszteriális tisztviselő tulságosan nyíltan hangoztatta elveit, úgyhogy emiatt le kellett mondania, azonban a színtalal még továbbra is döntő szerepet játszik és kétségtelen, hogyha a faszizmus győzne, Yoshida lenne az igazi hatalom az új kormány mögött. Yoshida már odáig jutott, hogy nyíltan azt mondta, hogy ei sem fogadná a miniszterelnökséget, ha felkínálnák neki, mert sokkal jobban tudná irányítani Japán ügyeit, ha nem vállalna formaszert is megbízást.

A faszizmussal szemben mind a három nagy japán párt: a Minseitó, a Selyukai és a Shakai Taishuto párt — vagyis a munkások vagy proletárok pártja — egységesen veszi fel a harcot. A magasrangú miniszteriális tisztviselők titokban a parlament pártokat támogatják és mindenestre, súlyos szavuk van a döntésben egyrészt személyi befolyásuknál fogva, másrészt azért, hogy a japán főrendiházban és a titkos tanácsban többségben vannak.

A titkos tanács tulajdonképpen a pártokon felül állana, azonban a jelenlegi válságban mégis a demokraták oldalán sorakozik fel. Ennek főoka, hogy a titkos tanács továbbra is az angolszász nemzetekkel való együttműködést tartja a leghelyesebb politikának, már pedig a faszizmus győzelme erősen veszélyeztetné a nagy európai és amerikai demokráciának barátságát. Mint már mondtuk, a nagytőke a legérellyesebben a fasiszta törekvések ellen foglalt állást.

A japán parlament megnyitó ülésén a faszizmus és a demokrácia élethálharca nyíltan kirohant. A parlamenti pártok már előre bejelentették, hogy minden ren-

delkezésükre álló eszközzel a Hirota-kormány megbuktatására fognak törekedni, hogy demokratább érzelmű kabinet vegye át az ügyek vezetését. Elhatározták, hogy amennyiben a katonai párt erőszakos eszközökkel meghiusitná az alkotmányosság elve alapján álló liberális kormány uralomra jutását, úgy nem riadnak vissza attól sem, hogy a legerősebb pénzügyi nyomást fejték ki, hogy meghiusítsák a fa-

siszták kísérletét, amely a bankok és a magánvállalkozás teljes nacionalizálására vezetne. A japán gazdasági élet vezetői elhatározták, hogy ebben az esetben nem nyújtanának többé anyagi segítséget a költségvetés hatalmas deficitjének kiegyenlítésére és nem jegyeznek államkölcsönöket, ha a parlamentáris kormányrendszerrel szakítva, a diktatura útjára lépne a Felkelő Nap országa. (F. H. H.)

A JÁRDA KÖZEPÉN

(Kis riportok emberekről és sorsokról)

Satumare, február

A simára kövezett uton emberek járnak, Egyenként, párosával, vagy csoportosan. A járda szélen házak. A házakban üzletek és emberek. Könyvelnek, esznek, sóhajtanak, szeretnek, szülnék, adót fizetnek és meghalnak.

A törvény és a rend előírásai szerint. Mert a rend a lelke mindennek.

A járda szélen sikos az út. A gyalogjárónak vigyázni kell. A sarikon rendőr áll, de nem véd meg attól, hogy az egyik szélen ne csusszunk le a kocsiútra valami vadul robogó jármű kerekei alá, a másik szélen, a házak tövében pedig könnyen rántkuhanhat egy váratlan téglá.

Óvatosan járunk a járda közepén és szemünk reccsártyáján fotografáljuk a képeket. Embereket és üzleteket. Sorsokat és életeket. Itt van elsőnek a kereskedő.

Ötvenkét éves. Üzlete a főútcán huszonöt éve áll fenn, „jubiláris év, olcsó kiállítás!” kiáltja két nyelven és nagybetűkkel a vászonra festett csalogató hirdetés és azt is mondja, hogy „hihetetlenül olcsó áruk” és „ilyen még nem volt”. A járda közepéről óvatosan belesek a boltba. A jubiláris év ügylészik gyengén indul. A boltban egy lélek sincs. Illetleg van: a kereskedő, aki az üvegablakos ajtónál áll és néz, a felesége a kasszában ül és olvas, a fia a pultnál áll, és a zöldségnél Sportújságból meríti a műveltséget és láthatólag élvezettel csámcsogja, hogy a Hőcöcö megverte a Mőcöcöt.

Segédet nem tartanak. Nem futja. Nem is olyan régen négy segéddel dolgozott. Hol van ma már a tavalyi hó? A jubileumra már csak a család készül fel.

A járda közepéről bebátortalanokodom a boltba. Kérem: hogy él? Beszéljen valamit magáról, az üzletről, az örömeiről, a gondokról.

Rámnéz. Megérti. Bólint és kinyitja az emlékezős ablakát, amelyen alig látni keresztül. Gond-mocsok, szomorúság-por lepi be az ablakokat, a jelen piszka, a jövő minden kilátástalansága. Vakablak ez. Alaposan le kell surolni, hogy átláthasson rajta.

Huszonöt év. Kilenctízekenkettőben kezdte. A segédi évek megtakarított pénzéből és a hozományból, amit Rezsinkével lapott. „Emlékszel Rezsinke?” A kasszából Rezsinke odabólint. Emlékszik. Kétezer forintos leány volt ő. Nagy parti.

Mikor elkezdtek jól ment. Akkor meg kellett a nyakkendő, a sál, a finom flóring, a fehér gamásni... Akkor még voltak gavallérok... Akkor még tudtak öltözködni...

...és akkor még nem is volt életveszélyes dolog zsidónak lenni — monlja.

Tizennégyben már egy kis háza volt. Olyan szerényen, kis háromszoba-konyhás családi ház. Aztán elment katonának. A felesége állt be az üzletbe. Pedig szoptatt. A fiut minden négy órában felhozta a cseléd. A raktárban etette. Kinlótásor. Kétségek. Jött a konjunktúra. Más mindenki vagyont szerzett. Az asszony nem értett hozzá. Adósság adósságra halmozódott. Mellette és szembe vele megnyílt a konkurrencia boltja...

Tizennyolcban hazajött. Dolgozni kezdett. Mint egy állat. Hajnalban kelt és éjfélkor fekiútt. Szórakozás semmi. Bevásárló utakra járt. Verekedett. Törlesztette az adósságokat. Három év. Huszonegyben megint övé volt a ház. Még a kamatokat is kifizette a banknál.

Huszonkettő... huszonhárom... még mindig konjunktúra. Az üzletben négy se-

géd. Egy kis pénz is gyűlt. A bankban kamatozott. A betétkönyv a kasszában állt.

Aztán jött a krízis... Elment minden. A ház nyakig terhelve. A segédek el kellett bocsátani. Most huszonöt éves jubileum van. Reggel a fiam seprí fel a boltot. Kereskedelmi érettségivel. A februári boltbér még nincs kifizelve. Az árúkézlet silány. Hitelbe már nem szívesen adnak. Legalább is neki. Pedig még sohasem bukott meg. Sohasem kért kényszeregyezséget. Talán azért nincs sem miye. A jubileumi vásár esetleg segít. Eddig még sehol semmi.

Huszonöt év mérlege...

Erőszakkal akarják megakadályozni a mexikói kommunisták Trockij beszédének megtartását

Rádióán át közvetítik Newyorkba Trockij beszédét

NEWYORK, február 9. (Rador.) Trockij hívei ma este nagygyűlést tartanak, amelynek során Mexikóból rádióán át közvetítik Trockij beszédét. A rendőrség széleskörű óvintézkedéseket tett a rend biztosítása érdekében.

Mexikói jelentés szerint az ottani kommunista párt közölte a hatóságokkal, hogy erőszakkal megakadályoz minden olyan gyűlést, amelyen Trockij is felszólalna.

Ma, szerdán

Georges GENIN

a párizsi

Nagyopera tenoristája

énekli a

Román Operában a FAUST

cím szerepét.

12-én a BOHÉMÉLET-ben (Rudolfo) szerepét

Siessen váltson jegyet!

Radu Irimescu légügyi és tengerészetiügyi miniszter nyilatkozik a kereskedelmi tengerészet jövőjéről

Évi 60 milliót loznak a folyamhajózás fejlesztésére fordítani

Bucuresti, február 9. (Az Új Kelet tud.) A Rador távirati iroda egyik munkatársa az alábbi nyilatkozatot kapta Radu Irimescu légi és tengerészetiügyi minisztertől:

A minisztérium elsősorban a nemzetvédelmi tanács által 1933 május elsején készített terveket fogja megvalósítani. A munka folyamatban van. Légügyi téren a rajgépek beszerzése képezi első gondunkat és ezt angol minta szerint fogjuk megvalósítani, de külön figyelmet fordítunk a meglévő gépanyag ellenőrzésére és megjavítására. A minisztériumhoz csatolták a kereskedelmi tengerészeti ügyosztályt és a román tengeri hajózási társaságot is. A kereskedelmi tengerészet jövőben tevékenysége a román tulajdonban lévő hajók működési terének támogatására fog irányulni. Megkönnyítjük a fűtőanyagbeszerzést a román hajók számára és a különböző illetek terén is engedményeket teszünk. Politikánkál tőkebefektetésre fogjuk rábírnai a nagyközönséget, mert ez a kereskedelmi hajó-

Szenved-e krónikus vakbél-irritációtól, vagy vakbél-táji fájdalomtól?

Ai krónikus vakbélirritációk és vakbél-táji fájdalmak igen gyakran tulajdonképpen nem vakbél-fájdalmak, hanem... A világ egyik legnagyobb orvosi folyóirata, a „Wiener Wochenschrift” írja: „Számos krónikus vakbélgyulladás esetében a legújabb kutatások megállapították, hogy a fájdalmak fészke nem a vakbélben, hanem a vakbél-táján, a vastagbélben van. A Gastro D. a belek motilitásának normalissá tévese által rövid időn belül gyógyulást idéz elő.”

Dr. F. T.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Fel és le. Fel és le. Eddig így billent a mérleg.

Most például mindig lefelé megy.

Már újra kint vagyunk a járda közepén. Az üzlettel szemben újságárús bódé. Tarkka plakátok vitanak rajta. Az egyik plakát, mintha csufolódna, szemben az üzlettel, méteres betűkkel, harsányan ordítja az új tan jelszavát:

— Ne vásároljatok egy tüet sem a zsidóktól.

Baradlai László

Egy

B...
szág...
a vilá...
ritkán...
mást...
A...
metor...
ségrő...
hónap...
rodán...
dolgár...
hábor...
tőzko...
sek a...
küszö...
Szivje...
metor...
dalom...
nagy...
pai ha...
ritani...
igy N...
szabad

„Ez...
— ku...
fakad...
ug a...
gyuloi...
nem a...
dők el...
fenyge...
móraj...
készt...
ezzel s...
zás vo...
gazdas...
lernek...
Német...
hely a...
elégite...
talmak...
kockáz...
helyzet...
szendő...
már es...
fordula...
já:atu...
ahhoz...
között.

A zs

De va...
ellenes...
nyuoi p...
csak a...
Dobers...
napokba...
népiskol...
kijelenti...
zsidóker...
tantárgy...
közben...
mert ta...
sék ta...
is illusz...
példák...
terméke...
gyermek...
kultabb

„Sport

De sok...
ország...
„Neue V...
burgi kor...
foglyánál...
ért felel...
Az elbes...
volt a lí...
lya. A...
a követk...
„Egy...
vezető...
az á nyé...
nagyszám...
ahol az...
gyobb le...
nyekre”...
kás, futás...
szor, 25-s...
nő hőség...
Bendix...
Neisse, L.

Zsidó mártirok a német koncentrációs táborokban

Egy angol újságíró riportja Berlin háborús készülődéseiről és egy elmenekült zsidó fogoly elbeszélése a lichtenburgi koncentrációs tábor „sportgyakorlatairól”

Berlin, február 9. Két Németország van. Egy külső, amelyről sűrűn írnek a világlapok és egy belső, amelyről csak ritkán, kivételes alkalmakkor szerez tudomást a külvilág.

A látható, könnyen érzékelhető külső Németországból ír Vernon Bartlett angol újságíró lapjában, a News Chronicleben. Hat hónapot töltött az angol újságíró Hitler birodalmában, ahol a világ legtermészetesebb dolgának tekinti a legtöbb ember a közeli háborút. Különösen a Németországban tartózkodó idegenek érzik ezt a légkört. Egyeseke azonban azt hiszik, hogy a háborút kiűszöbölheti egy újabb forradalom, amely a Szivjetunióhoz hasonló arculatot öltene Németországnak, amitől annyi-a félnék a birodalomban. Mások viszont — természetesen nagyon kevesen — azt hiszik, hogy az európai hatalmak koncessziókkal el tudják hártani egy a forradalmat, mint a háborút és így Németországot vissza tudják vezetni a szabadelvű demokratikus államok sorába.

Csak néhány het kérdése a nagy lordulat

„Ez a fatalizmus — írja az angol újságíró — különösen a szovjet-ellenes kampányból fakad. A nemzeti szocializmus virága mindig a gyűlöletből virágzott. Ma, amikor a gyűlölet idegen állam, vagyis Oroszország és nem a németországi kisebbségek vagyis a zsidók ellen összpontosul, a veszedelem egyre fenyegetőbbé válik. A berlini poigarak komolyan hiszik, hogy Oroszország támadásra készül Németország ellen. A szegény rétegek ezzel szemben más véleményen vannak. Tulzása volna azt állítani, hogy Németország a gazdasági katasztrófa küszöbén áll. De Hitlernek nincs már sok ideje a várakozásra. Németország igényei oly magasra nőttek, hogy azokat a többi államok nem tudnák kielégíteni komoly áldozatok nélkül. Ha a hatalmak nem mutatnak hajlandóságot sem kockázatra, sem áldozathozatalra, úgy a helyzet javulásába vetett hit rövidesen veszendőbe megy. Meggyőződésem szerint már csak néhány het kérdése lehet a nagy lordulat. A németországi helyzet rövid leírata haladékat nyújthat csak Hitlernek ahhoz, hogy döntson a háború, vagy béke között.”

A zsidókérdés a legfontosabb tantárgy

De vajjon ténylegesen elnyomta a szovjet-ellenes kampány a német zsidók ellen irányuló pusztító hadjáratot? Az angol újságíró csak a külső Németországot látta. Dr. Dobers elbengi tanítóképzői tanár például a napokban készítette el nagy művét a német népiskolák tantervezetéről. Nyomatékosan kifejenti, hogy az iskolák tantervezetében a zsidókérdés kell, hogy legyen a legfontosabb tantárgy. Azt követeli, hogy a tanítók előadás közben a Völkische Beobachtert és a Stürm-ert tartassák a kezükben és azokból merítsék tanításukat. És nyomban példákkal is illusztrálja a tanítás módszerét és ezek a példák a történelem-hamisítás és rágalom termékei, amelyek segítségével az iskolás gyermekek lelkebe akarják oltani a legelvakultabb gyűlöletet a zsidók iránt.

„Sportgyakorlat” a lichtenburgi koncentrációs táborban

De sokkal mélyebbre hatol a belső Németország feltárássában az a levél, amelyet a „Neue Vorwärts” című lap közöl a lichtenburgi koncentrációs tábor egyik elmenekült foglyának tollából, akinek szavahihetőségért felelősséget vállal a lap szerkesztősége. Az elbeszélő 1936. január-tól szeptemberig volt a lichtenburgi koncentrációs tábor foglyá. A fogolytábor életéből többek között a következő epizódokat emeli ki példaként: „Egy forró nyári napon Breuning csapatvezető „sportot” üzött a zsidó foglyokkal az á nyéktalan udva-on. Az őrség tagjai nagyszámban álltak körül a „sporttelepet”, ahol az emberkinzás történt és egyre nagyobb lelkesedéssel „magasabb teljesítményekre” ösztönözték Breuningot. Térdrebukás, futás, has avágódás, felállás, — 15—20-szor, 25-ször egymásután. Mindehhez rekkenő hőség és a foglyok teljes öltözetben. Bendix, a volt berlini ügyvéd, Schoops-Neisse, Landsmann, Manasse foglyok ösz-

szesnek. Az őrség tagjai csizmájukkal veszik kezelésbe őket. Ignác Manasse hallja-e még a szidalmakat: „Atkozott, hizott disznó zsidó! Kellj fel, vagy szétaposiak!” és éri-e még a második csapat őreinek csizmáját a testén és a fején? Mereven, hangtalanul fekszik a földön. Még egyet-kettőt vonaglik, aztán ez is megszűnik.

Zsidó temetés Lichtenburgban

Bajtársait elvezetik, a helyet körülzárják. Az őrcsapat szanitécei vonulnak a helyszínre. A halottat hordágyra teszik és a halottas kamrába viszik. Néhány napra rá a koncentrációs tábor parancsnoka a következő diktálja jegyzőkönyvébe:

„Ignác Manasse agyrázkodásban halt meg.”

Mi azonban, akik tanui voltunk az esetnek, tudjuk, hogy Ignác Manasset halálra taposták. Egy héttel később a harmadik

kompanya foglyai a szomszédos lichtenburgi zsidó temetőbe kísérték át Manasse holttestét, amelyet egy szekérre raktak fel. Öreg édesanyja és fiatal felesége is ott volt, amikor a halálra kintzott ember tetemét örök nyugalomra helyezték.”

Az öngyilkosságok statisztikája és a zsidók

Két zsidó tudós, dr. Franz Goldmann és dr. Georg Wolff emlékiratot készítettek azokról a halálesetekről, amelyek az utóbbi években történtek a berlini zsidók között. 14.083 halálesetet dolgoztak fel. A halálesetek okairól szóló fejezetben a legfeltűnőbb az öngyilkosságok magas százaléka-aránya. Már 1924—26-ban 1.2 százalékkal volt magasabb az öngyilkosságok számaránya a zsidó férfiaknál és 1.5 százalékkal a zsidó nőknél, mint a nemzsidó lakosságnál. 1932—34-ben már jóval túlhaladja a zsidó öngyilkosságok számaránya a nemzsidókét.

Select Mozdó

Ma rendkívüli premier!

ANTONIO ADVERSO

HERVEY ALLEN világhírű filmjének csodáson jól sikerült filmváltozata, Főszereplők:

Frederic March, Olivia de Havilland

Ribbentropp csupán informálni akarja Halifaxot Németország gyarmati igényeiről

Anglia nem vállalt kötelezettséget a francia-szovjet paktumból eredő háború esetére

London, február 9. (Rador.) A Manchester Guardian értesülése szerint von Ribbentropp ismertetni fogja lord Halifax-szal Németország követeléseit gyarmati téren. Nincs szó formális kérésről, hanem csupán a német álláspont ismertetéséről. Tegnap az angol alsóház esti ülésén

egyik képviselő megkérdezte a külügyi államtitkár, vajjon Anglia is vállalt olyan kötelezettségeket, amelynek megfelelően a francia-szovjet paktumból kifolyólag európai háborúba keveredhet. A külügyi államtitkár kijelentette, hogy Anglia nem vállalt ilyen kötelezettséget.

Veszélyben vannak a kisebbségi egzisztenciák a telefontársaságnál

Csak etnikai románokat alkalmazhat a telefontársaság?

Bucuresti, február 9. A Tempo című napilap közli, hogy a román munka védelmére kiküldött bizottság rövidesen dönteni fog a telefontársaság ügyében és kötelezni fogja, hogy száz-százalékosan románokat alkalmazzon.

A hírrel kapcsolatban az Uj Kelet munkatársa megbízható helyen szerzett értesüléseket a telefontársaságnál folyó vizsgálatról és a munkáskérdés várható megoldásáról. A telefontársaság és az állam között megkötött szerződés értelmében a társaságnak jogában állott annyi külföldi munkaerőt alkalmazni, amennyi feltétlenül szükséges volt a kezdeti munkálatokhoz. Így a telefontársaság az egyes központok felállításához nagyszámú külföldi mérnököt hozott le. A külföldi mérnökök, számát az építkezések és felszerelések csökkenésével fokozatosan lecsökkentették és az összes külföldi alkalmazottak száma nem érte el a 10 százalékot.

A legutóbbi nemzeti munkavédelmi intézkedések óta a külföldi mérnökök és szakemberek száma már minimális volt. Az új alkalmazásoknál azonban a telefontársaság már ennél is szigorúbban járt el és kizárólag román származású alkalmazottakat szerződtetett. A telefontársaságnál, különösen a csatolt területeken, a régi postától átvett, sok kisebbségi munkaerő dolgozott, nemcsak a telefonközpontoknál, de a technikai személyzetnél is. A szerelők, külső munkások jórésze még ma is kisebbségi a csatolt területeken. Transzilvániában nagyon sok főleg magyar nemzetiségű munkás van még ma is alkalmazásban a telefontársaságban, a nőszemélyzet között pedig zsidók is akadnak.

Ilyen körülmények között érthetően aggodalmat kelt a telefontársaság kisebbségi alkalmazottainak körében az a hír, hogy a román munkavédelmi bizottság milyen erővel lép fel a társasággal szemben. Mint megbízható helyen értesülünk, a vizsgálat után a bizottság kötelezni akarja a telefontársaságot, hogy csak etnikailag román származású alkalmazottakat tartson meg szolgálatában. Az új felvételeknél a társaság bucaresti központja éppen úgy, mint a vidéki központok igazgatói csakis etnikai románokat alkalmaznak a telefontársaságnál. Alkalmommal azonban a nemzeti munkavédelem olyan helyen érvényesül, ahol sok a kisebbségi alkalmazottak száma és így ez jogos aggodalommal kell, hogy eltöltse a kisebbségvédelem felelős tényezőit.

Megrándult?



Biztos szer, amely azonnali enyhülést szerez!

Kenje be enyhén Sloan's-szal. Ne dörzsölje. Azonnal érezni fog javulást. Sloan's a vérkeringést élénkíti — tisztá és friss vér tör út az az fájó izomszövetek felé, enyhíti ezzel a fájdalmat és helyreállítja egészségét. Vásároljon még ma egy üveget. Kapható minden drogeriában és gyógyszerárban. Nagy üveg 60. kis üveg 35 le.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

Egy öngyilkosjelölt uszóbravurja

Budapest, február 9. Tegnap a Margit-hid kora reggeli járőrelői megdöbbenve látták, hogy egy fiatalember felmászik a hid korlátjára és hatalmas lendülettel a Dunába veti magát.

Azonnal segítségért kezdtek kiáltozni, néhányan elszaladtak a motoros őrség mozgósítására. Nagy tömeg leste a hidról a szerencsétlen öngyilkosjelölt sorsát. A nézőközönség ekkor váratlan látványban részesült. Az öngyilkos felemelkedett a vízből, kicsit megrázta a fejét, letörölte a szemébe csöpögött vizet, aztán nyugodt és biztos mozdulatokkal tempózni kezdett a part felé.

Az utolsó pillanataiban meggondolta magát: mégis csak rossz dolog a halál... Közben a motoros őrség is elindult, de segítségére már nem volt szükség. Az öngyilkos versenyszőri kitartással, hatalmas, egyenletes karcsapásokkal közeledett a part felé és néhány perc múlva, a hidon álló tömeg lelkes údrivalgása közben partra lépett. Sajátmaga szállt be a közben odahívott mentőkocsiba. Igazolta magát: Hegedűs Lászlónak hívják, 30 éves szerelő. Ezután bucsút intett lelkes közönségének és elrobogott.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyneknel a bélmozgást reggel éhyomorra egy pohár természetes „Freno József” keserűviz csakhamar megélnkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűrti, a vérkeringést szabadá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.



ידער קאפמאן וואלט עס בעהערניקן. דאס ווי איז אן דייער שווערע שייטן גענוענדיג אונטער שטימען מיטען עס איז דא דער אנגעניגער דאס ווי דען אן קוואליטעט פארזיכליכען בעק קאפפעה און איהרען געשעפט פארשערען כאסטען ווי יך ניכט טישען מיט איינער געברעטען וואר קויפן די בעק קאפפעה דער האנע בעההלען בכשר בכשר איז

Beck pótkávégyár
Valea lui Mihai

SPORT

A Telefon Club megnyerte Románia jégkorong-bajnokságát

Telefon Club—Bragadiru 0:0

Bucuresti, február 9. Tegnap este játszották le a román jégkorongbajnokság döntőmérkőzését a Telefon Club és Bragadiru csapatai. Mivel a mérkőzés 0:0 arányban eldöntetlenül végződött, a bajnokságot gólarány döntötte el. Ugy a Telefon Club, mint a Dragos Voda és Bragadiru 14—14 pontot szereztek, de a Telefon Club gólaránya valamivel jobb és így ő nyerte a bajnokságot. A bajnokság utolsó mérkőzése vasárnap Clujon lesz, amikor is az Universitatea és Ciuc csapatai az utolsó, illetve utolsóelőtti helyért játszanak.

Bindea, Gruber és a Timcsik—Eisenbeiser-pár Románia műkorcsolyázó bajnokai

Brasov, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Gyenge jégen bonyolították le Románia 1937. évi műkorcsolyázó bajnokságát. A három számból álló bajnokság eredményei a következők:

Férfi bajnokságok: első Bindea U 7 helyezési számmal, második Furasanko Cernăuți nyolc helyezési számmal, harmadik Balázs KKE 16 helyezési számmal, negyedik Fischer KKE 19 helyezési számmal.

Női bajnokságok: első Guber Cernăuți 5 helyezési számmal, második Popné Brasov 10 helyezési számmal, harmadik Winkler Bucuresti 16, negyedik Walter Brasov 19, ötödik Domokosné Mercurea Ciuc 25 helyezési számmal.

Páros bajnokságok: első Timcsik—Eisenbeiser 5 helyezési számmal, második Guber—Henhart Brasov 10 helyezési számmal.

A JÉGHOKKI VILAGBAJNOKSÁG BEOSZTÁSA

London, február 9. A jégkorong világbajnokság mérkőzéseit az alábbiak szerint sorolták ki:

I. csoport: Anglia, Magyarország, Németország, Románia.

II. csoport: Csehszlovákia, Norvégia, Svájc.

III. csoport: Franciaország, Kanada, Lengyelország, Svédország.

Az egyes csoportokban mindenik játszik mindenkivel. A csoportgyőztesek döntőbe jutnak. Ide kerül az I. és III. csoport második helyezettei közötti mérkőzés győztese is.

Február 20-án Cisinăuban ülést tart a Romániai Makkabi exekutívéja. Bucuresti tudósítónk jelenti: A chisinăui Makkabi ez évben ünnepi fennállásának husz éves jubileumát. Az ünnepélyes évfordulót a zsidó sportegyesület megfelelő külsőségek között üli meg. A Romániai Makkabi Szövetség elnöksége, hogy az esemény jelentőségét emelje, elhatározta, hogy a jubiláris ünnepségekkel kapcsolatban a végrehajtóbizottságot Chisinăuban február 20-ra összehívja. Ezen az ülésen fogják a Romániai Makkabi Szövetség ezévi kongresszusának dátumát kijelölni.

Táncestélyt rendez az oradeai Makkabi. Tudósítónk jelenti: Az oradeai Makkabi február 13-án, szombaton este a Royal termében táncestélyt rendez. A zsidó sportegyesület táncestélye iránt nemcsak sportkörökben, de az oradeai zsidó társadalom körében is érdeklődnek.

Egy tippelő kalandjai Angliában. Karácsony után egy derék angol kertész boldogboldogtalannak emeselte, hogy résztvett a tippversenyben, minden mérkőzés eredményét eltalálta s így 5000 fontot nyert. A kertész bizonyítékul boldogan lobogtatta a nyertes szelvény másolatát. A lelkes tippelőnek sokan gratuláltak. A kertész, aki eddig nem élt valami jó módban, elkezdett vásárolgatni. Mindent hitelle vett s mindenhol azt mondta, hogy majd a nyereségből fizet. Az egyik kereskedő érdeklődött a tippirodánál, hogy mi van a kertész nyereségyével? A választ a kertész kapta meg. A tippiroda sürgős levelet írt a kertésznek s ebben értesítette, hogy nem nyert, nem is nyerhetett, mert hiszen a tippszelvénye nem érkezett meg. A kertész erre zavarba jött, hirtelen elkezdett otthon kotorászni s az ünnepi ruhájában megtalálta azt a borítékot, amibe a tippszelvényeket tette. A borítékot a derék kertész elfelejtette postára tenni. Ez volt azonban a kisebbik baj. A nagyobbik baj az lett, hogy a kertészt a kereskedők feljelentették s a bíróságok fél évre el is ítélték.

Mindig fiatalok...



Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,
nem öregszenek

MIÉRT?

Nagyon egyszerű, mert szervezetük jól működik, mert szervezetük nincs megmérgezve. Az állandó ifjúságnak nincs más titka. Hogy az ifjúságot és egészséget megtartsuk ki kell választanunk szervezetünkben a mérgeket és salakokat, abban a mértékben, ahogy képződnek, azaz állandóan, így megakadályozzuk felhalmozódásukat és vérünk mérgezését. A vér feladata az, hogy eljuttassa az élethez szükséges összes szervesanyagot, azonban ha túl van terhelve mérgező anyagokkal, csak zavarokat és betegségeket okoz.

NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG ELTÜNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI

Akadályozza meg szervezete megmérgezését Urodonal használatával, ez a készítmény egyszerű méregtelenítő szer. E Faivre professzor emlékeztetés munkájában kijelenti: „Az Urodonal megvédi az artériákat a környező veszedelmektől, biztosítja számukra a rendszeres kiválasztást, enyhíti a megfeszített véredények ellenállását, megszünteti a

reumatikus és ízületi fájdalmakat, megszünteti a léleklési nehézségeket és a szívyomást. Megtisztítja a vért szabályozza a belső kiválasztási mirigyek munkáját, visszazadja a test és szellem rugalmasságát, mert a vér ellátást és a vérkeringést könnyebbé és szabályosabbá teszi. Csak: méregtelenítéssel érhetjük el a megifjodást.

URODONAL MÉRGETLENÍTŐ ÉS MERIFJTJA A SZERVEZETET



Chatelain készítmény
Megbízható márka

mind a nagy gyógyszertárakban
és drogériákban

KÖZGAZDASÁG

Csak március 31-én lép életbe a felemelt vasuti árudijszabás

A vasuti teherárudijszabás felemelésének kérdésében a közeli napok végleges megoldást kell hozzanak. Az Ugr interenciójára Tabacovici CFR elnök a gyár- iparosok szövetségének részletes memorandumát a tarifabizottság elé vitte ugyan, a bizottság azonban csak annak részletébe menő áttanulmányozása után fogja véglegesen kimondani, hogy a 15 százalékos általános tarifaemelésen túl kérni fogja-e továbbra is az állomástarifáknak egyezményes tarifákká való átfórmálását is, vagy sem. Tabacovici elnök annyit mindenesetre megígért az Ugr-nak, hogy az előzetes tárgyalások elhúzódása esetén az új teherárudijszabás életbeléptetését március elsejé helyett március 31-ig kitolja. Eza a CFR a saját munkaprogramjának racionalizálása céljából is meg kell, hogy

tegye. Ha u. i. a kormány gazdasági bizottsága hozzájárulna is a mindkét címen való tarifaemeléshez, előbb a 15 százalékos emelés kell meghirdetni s így annak keresztülviteli módját kell sorozatos tarifabizottsági üléseken kidolgozni. Arra u. i. a tarifabizottság már f. hó 3-i ülésén rájött, hogy az exportárúk nagyobbik része nem bírja ezt a magas tarifaemelést s hogy az olcsó tömegárúk tarifáit sem lehet generálisan 15 százalékkal megemelni. Azt pedig hogy milyen nehéz lesz a különböző kulcsu emelés alá vonandó árucsoportokat az áruforgalom zökkenésének elkerülése céljából február végéig megállapítani, csak akkor fogja látni a bizottság, amikor az elvi vitákon túl a részletes kalkulációk kidolgozásába belefog.

Nem kell a törvényszéknél bejegyeztetni a detaileladási lerakatokat

A cluj-i Iparkamara céghivatala korábban visszautasította egy gyár új eladási lerakatának bejegyzését, amiatt, hogy a gyárnak előbb a törvényszék céghivatalánál kell a fiókokat bejegyeztetnie. Ezt a határozatot a gyár a céghivatal delegált bírójához fellebbezte meg, aki most hozott döntésében kimondta, hogy a detail eladási lerakatok csak eladásokat eszközölnek, vételeket nem és így a lerakat vezetője a gyár nevében kötelezettségeket harmadik személyekkel szemben nem vállal. Ennek alapján az ily gyári eladási lerakatoknak a kamarai céghivatalnál való bejegyzését nem kell megelőzze a törvényszéki bejegyzés.

A semmitűszék egyesített tanácsa fog dönteni a konverziós kedvezményről történt lemondás érvényessége tárgyában

A konverziós törvény 74. paragrafusában alapján azok, akik az előző konverziós törvényben biztosított kedvezményeikről lemondottak, nem részesülnek az 1934 évi törvényben irt konverzióban sem. Vita merült fel abban a kérdésben, hogy azok, kiket a korábbi konverziós törvény kedvezményei nem illettek meg, azonban a konverziós kedvezményről írásban lemondottak, jogerős-e ezen lemondásuk, ha az 1934 évi törvény kedvezményei őket megilletik. Ezen kérdésben a Casatia I. szekciója korábban úgy döntött, hogy indifferens a lemondás jogérvényességének szem-

pontjából az, hogy az adós élvezhette-e, vagy nem a korábbi törvény kedvezményét, kimondva, hogy konverziós jogról való lemondás az új törvényre is vonatkozik. A Casatia II. szekciója most Dos. 1015 D. 1519—1936. oly ítéletet hozott, mely az első szekció ítéletével homlokegyenest ellenkezik, kimondva, hogy nem mondhatlak le az adósok 1932 évben olyan jogról, amely őket csak 1934 évben illette meg. Az ellentétes döntések folytán az egyesített tanács fog véglegesen dönteni.

Külkereskedelmi tárgyalásaink az erős valutájú országokkal általában szépen haladnak előre. Nehézségek egyelőre csak Olaszországgal és Görögországgal megkezdett tárgyalásaink során mutatkoznak főként azért, mert ezek az országok jelentékeny mennyiségű náluk befagyott követeléseink gyors likvidálását még árukban sem garantálják. A Németországgal megakadt tárgyalások — állítólag — a hó végéig mégis befejezésre lesznek juttathatók, mert a németek petroleumárúink kifizetésére most már legértékesebb erős valutát érő árukat ajánlják fel.

Az importkvóták kiadása a folyó negyedévre teljes intenzivitással megkezdődött. Aggasztó tünet, hogy ebben a lázas munkában ép az aránylag kicsi diszponibilitással rendelkező országokból, mint pl. Németországból is egészen új kereskedelmi cégek kpanak igen jelentékeny behozatali kvótakiutalásokat. Joggal félhetünk ezért attól, hogy néhány nap múlva már azok a gyárak sem fogják rendes nyersanyag-kvótáikat sem megkapni, amelyek pedig ezen kvótáik gyors negyedélezésének reményében nyersanyagartalékuk utolsó részét is feldolgozzák. Másik elszomorító jelenség a kvótakiutalások harcában, hogy nagyobb összeköttetésekkel rendelkező nagyobb ipari vállalatok ugyanakkor, amikor az általuk gyártott készárukra — különben teljes joggal — százszázalékos importtilalmat követelnek, kisebb gyárak készáruira, amelyeket ők segédanyagokként használnak fel, nagy tömegekben kérnek és eszközölnék ki behozatali engedélyeket. Ez a tendencia ma már olyan méretű, hogy az Ugr által a kontingentálási bizottságra hosszú évek nehéz munkájával rákényszerített iparvédelmi rezsimet újból felborulással fenyegeti.

Convocare

Societatea Sportivă „Haggibbor” din Cluj, prin prezenta invită, de membrii săi la adunarea generală ce va loc la data de 14 Februarie 1937 orele 11 a. m. in localul societății din Cluj, Str. Memorandului Nr. 13, cu următoarea ordine de zi:

- Cuvânt de deschidere ținut de președintele societății.
- Referatul casierului.
- Referatul secretarului.
- Referatul secțiilor sportive.
- Alegerea noului comitet.
- Eventuale propuneri.

ss. Radó Ernest
președinte.

ss. Dr Hermann Ludovic
secretar general.

KELET ÉS NYUGAT KÖZÖTT

ZSIDÓ FIATALOK ANTOLOGIÁJA

1 9 3 7

A ZSIDÓ DIÁKSEGÉLYZŐ KIADÁSA

Megjelent és kapható az Uj Kelet könyvtárában

Kesztyűs kézzel

írja: Fekete Tivadar

Azért is Puskin!...

Exhumáltak a százéves költőt, a szovjet ünneplési és az európai lapok most már két hónapja, pártállásra való tekintet nélkül, írják róla, elszántabban és fölényesebben, mint az orosz irodalmárok. Mit lehet hát róla írni újat, kesztyűs kézzel? Talán legelőször: az, hogy nem néger és nem mór vér folyt az ereiben, hanem kifejezetten: abesszin. A költő anyai ikapja Petrovics Ábrahám Hannibal, a török-etiópiai, háboruban került fogságba, Konstantinápolyban rabszolgá volt s így fedezte fel az egyik Tolsztoj gróf, ezehétszázat táján, a török fővárosban, ahol ez a gróf Oroszország nagy-követe volt, a szultán udvarában. Tolsztojnak feltűnt a csinos kis abesszin fiúcska, megszerette és megvette.

Nem került sokba. Akkoriban ilyen kiskorú, nem egészen fajtisza ikapokért egy íveg rumot fizettek. Jó orosz rumot a törökök odaadtak egy kis abesszin rabszolgát. A fiúcska Nagy Péter udvarába került és orosz dómát vett feleségül. Puskin Sándor tehát, a költő, abesszin-orosz keverék és valóban szerencse, hogy a mai orosz földön nem ismerik a nagyanya, vagy a nagyapátörvényt, mert, bizony mondom, a paragrafus alapján Moszkva főtete: már régén máglyára rakták volna ennek a zseniális keveréknek egész munkásságát, s még könnyebben lehet, hogy a Heine Loreley-ének mintájára, Anyegin Eugen alatt ezt olvashatnók: „ismeretlen költő műve”. Nem lehet tudni, vajjon nem a kis abesszin rabszolgá vére lázadott Puskin műveiben I. Sándor cár terrorja ellen?

Azért is Puskin, — ha egyre tart Keleten is, Nyugaton is az exhumálás! Volt külügyminiszteri hivatalnok, volt orosz katona a törökök ellen, volt író, költő, historikus, újságíró, essayista, drámaíró és számtalán, romantikus és lázadó, sőt volt egy idő, amikor Ivan Belkinnek hívták, mert nem mert odairni a Puskin nevet cikkeit alá. Olyan volt, mint mi: üldözött ember. Legközelebbi barátai közt is voltak ellenségei. Sokan azért nem szerették, mert kreol volt a bőre, vastag az ajka és etiópiai göndörödésű a haja, sokan meg azért, mert túlságosan tehetséges volt a cári méreteknél. Nemcsak írni volt tehetsége, hanem lázádni is. Az már aztán közveszélyes, ha valaki a kettőt összekapcsolja és irásban lázadzik. Azt előbb-utóbb deportálni kell és tiszta szerencse, hogy már ifjú lázadó-író korában meg nem ölték. Most egy frázis következik: **5 az orosz irodalom nagyapja.**

Bocsánatot kérek, de ezt a mondatot igazán plagizáltam.

Irodalmi jelentőségéről viszont, akkor sem lehet már újabbat mondani, ha újabb száz év telik el. Az etióp-orosz keverédesi receptet azonban szívesen ajánlom Graziani marsallnak, aki még mindig Addisz-Abeában tul vereszkedik valahol: úgy tudom, hogy az olasz katonák el vannak tiltva az etiópiai női keveredéstől. Kár. Hátha egy olasz Puskin robbanna ki ebből a gyarmatosításból?... (Biztos, hogy Bismarck más véleményen volt a zsidó-német keveredéstről; azt mondta egyszer, még hozzá a parlament nyilvánosságára előtt és szószerinti fordításban, hogy semmi kifogása nincs a porosz csodór és a zsidó kanca párosítása ellen, de ez a termékeny gondolat ma belesik a német büntető-törvénykönyvbe!)

Azért is Puskin!

Persze, ez az egész haragvó indulat, lázadó szabadságvágy és igazi orosz forrongás nem mentesíti Puskinat attól a ballépéstől, hogy egy magánál tizenégy évvel fiatalabb hölgyet vett feleségül. A női negédtől a legnagyobb költők sem menekülhetnek és Goncsarowa Natália, Puskin bronzszínű homlokára babélevelek helyett szabályszerű szarvakat rakott. Vannak nők, akiket még forradalmi versek sem hatnak meg és akikre nem hat káprázatosan a titokzatos keleti származás. Ez a Natália aféle sex-appeal dáma lehetett, mert a férfi, akit kegyeivel kitüntetett, a saját sógora volt, fiatalabb testvérhugának, Katarinának a férje. A lovat különben D'Anthes Györgynek hívták és francia diplomáciát megbízott volt. A költő költött és a felesége csalta, mert ettől a balesettől még a zseni sem kíméli meg az embert.

Az akkori szokás szerint, amint ez megint köztudomású, Puskin párbajra hívta a franciát. Volt ebben a poétában, az utolsó pil-

lanatokban is, valami romantikus hősi lendület, csaknem összeegyeztethetetlen a forradalmi szereplésével. A párbaj czernyolcszázharminchéten január 27-én folyt le; a francia célzott és lött először, a golyó átfurta Puskin hasát és a költő véresen összeesett. Szorongatta fegyverét és a szemtanuk szerint így kiáltott föl:

— Várjatok, én még lövhetek!

Feltápáskodott, azon véresen célzott, lött és amikor a franciát megtántorodni látta, emberfeletti erővel harsogta:

— Brávó!? Megöltem?... Ó, csak könnyen sebesült?... Jó! Csalódtam! Már azt hittem, hogy meghal, de korán örültem!

Ezzel végleg összeesett és másodnapra meghalt. Mivel minden költőnek, utólag, nagyon szép halálos bucsuszavakat szoktak

„Amerikában a politikai harc társadalmi háborúvá változott át“

Egy francia lap érdekes cikke Roosevelt radikális intézkedéseiről. Apad a Missisipi és az Ohio vize

Párizs, február 9. (Rador.) A La République az „amerikai forradalom“ mal foglalkozva ismerteti a Rooseveltt által hozott radikális intézkedéseket és megállapítja, hogy Amerikában a politikai harc társadalmi háborúvá változott át, amelynek kimenetelét nem lehet előrelátni. Csak a néptömegekre támaszkodó hatalom biztosíthat egy új rendet, mely alkalmazkodhat a körülményekhez és sikerrel folytathat harcot a konzervatív elemek tartózkodásával szemben.

Washington, február 9. (Rador.) Az áradások folytán eddig 415, ember vesztet-

adományozni, Puskin is kapott egy ilyen ajándékot az utókorától. Agonizálva kitérte karjait és állítólag könyvtára felé fordítva fejét, ezekkel a szavakkal lépett át a halhatatlanságba:

— Isten véledek, barátaim!

Persze, ezt nem a rendőrségre és a cárokrára értette, hanem a könyvekre. Élete munkáját, történetét és értékét már eléggé méltatták. Goncsarowa Natália persze levonta a konzekvenciát és férjhezment egy hammadikhoz, valami Lansky nevű gárdatiszthez. Az orosz irodalom és Puskin felesége között az a különbség, hogy az előbbi vesztesége nem pótolható senkivel és semmivel, az utóbbi veszteségét azonban elintézte egy gárdatisz is. Így lettek Puskin körül mindannyian halhatatlanok: a család nő, a lovasgias gárdatisz, a párbajos francia és Katarina, a fiatalabb Goncsarowa-leány, aki a párbaj után férjével, mintha mi sem történt volna, Párizsba költözött. D'Anthes György neve meggyeszer feltűnik, a Második Császárság szenátorjainak listájában.

Oroszországban az írók nemcsak írják, hanem élnek is regényeiket. Nem olyan ez a Puskin-féle élet, mint egy Tolsztoj-, vagy egy Csehov-regény? Különös föld, különös költő, különös emberek. Mindig csak kettő marad ugyanaz: az asszony és a forradalom.

litja le a forgalmat testvérhajójával, a Har Carmel-lel. A hajón jó dolgom van. Háromféle hivatalos nyelv van: héber, angol és olasz. A hajó legénysége nem csupán zsidó, de amint lesz megfelelő számú zsidó tengerész, fokozatosan velük töltik be a megüresedett helyeket.

Felfelé a ranglétrán

Megtudtam végül, hogy Hegedűs Károly, aki Aradon rokonainál tartózkodik, néhány nap múlva Budapestre utazik, ahol távirászi vizsgát tesz le.

— A Zion Lloyd igazgatója, Berkovits ut, megígérte, hogy amint a vizsgát leteszem, mint távirásztisztet alkalmaz a hajók valamelyikén hét font fizetéssel. Egyébként most szerelik fel a társaság harmadik hajóját és nincs kizárva, hogy nem a Har Zion-on, hanem a harmadik hajón nyerek alkalmazást. Nekem ez teljesen mindegy...

Igy jutott Hegedűs Károly biztos talajra. Zsidó állampolgárságu hajós. Egyike azoknak a kevés zsidóknak, akiket semmiféle nemzeti munkavédelem nem kergethet el már az állásából... (a. —n.)

Nem vetnek ki új adókat a folyó költségvetési évre

Tatarescu és Cancikov tanácskozásai a vonaton. Aprilisig meghosszabbítják a parlament ülészeit?

Bucuresti, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Tatarescu miniszterelnök ma Targu Jiuba utazott. A miniszterelnök utközben megbeszélést folytatott Cancicov pénzügyminiszterrel, valamint Alimanisteanu, Barsan és Zamfirescu képviselőkkel. A pénzügyminiszter általános vonalaiban ismertette a költségvetési munkálatok állását. A két miniszter előszörban az egyes tárcát vezetőinek idei költségvetés-emelési kérdéseit igyekezett rendezni. A nemzetvédelmi, légügyi, közlekedésügyi, egészségügyi és földművelésügyi minisztériumok 200—600 milliót emeléseket kértek.

A legnagyobb összeget a nemzetvédelmi és közlekedésügyi minisztériumok fogják megkapni.

Tatarescu arra a kérte a pénzügyminisztert, hogy kizárólag a realitásokkal számoló költségvetést dolgozzon ki. A szerdai minisztertanácson fogják pontosan megállapítani, hogy az egyes minisztériumok milyen összeget kapnak.

A költségvetések végösszege nem fogja meghaladni a 23 és félmilliárd lejt. Végelesen elhatározták az értekezleten, hogy semmiféle új adót nem fognak kivetni.

A költségvetés február 26-ig elkészül és vitája március 5-én kezdődik meg a kamara pénzügyi bizottságában. A miniszterelnök azt szeretné, ha március 15-ig megszavaznák a költségvetést és az azzal kapcsolatos javaslatokat. Az értekezlet egészen Craiovaig tartott, ahol Cancicov le szállt és a szembejövő vonattal visszatért a fővárosba, míg Tatarescu folytatta útját Targu Jiú felé.

A Curentul feltűnésteltető hírt közöl. Az értesítés még semmiféle más forrásból nem erősítették meg.

Eszertint a parlamenti ülészeket áprilistig meghosszabbítják,

mert a költségvetésen kívül még több törvényjavaslat kerül megszavazásra. Az ülés szak meghosszabbítását az is indokolta teszi, hogy azt egy havi késéssel nyitották meg.

— Időprognózis. Továbbra is többnyire boros ég, enyhe keleti szél, csökkenő hőmérséklet, csapadék havasodó várható. Ma délben a fővárosban —2 fokot mértek.

— PURIMI TANCESTEG CLUJON. A Zsidó Nemzeti Szövetség clujli helyi csoportja február 27-én, szombaton este az Universitatea Club volt helyiségeiben, Str. Memorandului 1. szám alatt, emeleten táncal egybekötött Purimi dindnd-estet rendez. A purimi rendezvény érdekében, tekintettel arra, hogy annak anyagi sikere a Keren Kajemet javát szolgálja, az egész clujli zsidó társadalmat képviselő rendezőbizottság tevékenykedik. A táncestély meghívóinak kielyezését a nagyszámu rendezői kar megkezdte. Nem fér kétség hozzá, hogy a purimi rendezvényen az egész clujli zsidó társadalom együtt lesz. A zenét kitinő tánczenekar fogja szolgáltatni.

Capitol Mozgó

Ma indul! Egy film, mely forrongásba hozta az egész várost! Erről beszél ma mindenki!

A CIRKUSZ

A legnagyobb szovjetfilm, amely csodálatos mély emberi érzéssel van megalkotva! Az egész világon kiborogó szenzációval hatott! A moszkvai opera balettje és kórusa. Az esti 9 óras előadáson számozott helyek, amiért is a jegyek elővételben váltandók meg!

Csendes beszélgetés a „zsidó tengerésszel“

Hogyan került a budapesti zsidó fiú egy zsidó hajó fedélzetére. Magyar rádióamatőrök zsidó állampolgárságu hajós

Arad, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Ez a város még nem szokta meg az új zsidó típusokat. A zsidó reneszánsz mozgalom termelte ki őket és legfeljebb csak újságok hasábjairól jut el egy nyugati határszéli városba. Elegáns tengerésziszti uniformisba járja ez az új zsidó az aradi korszót. Hegedűs Károlynak hívják és zsidó tengerész. Még mindig nem természetes az emberek számára, hogy zsidó pionirok, zsidó harcosok, zsidó munkások és zsidó tengerészek vannak. Ez a Hegedűs Károly, aki a Har Zion hajón rádiószisz, az újdonság ingerével hat ezen a vidéken.

Beszélgettünk vele. A beszélgetésből egy érdekes életregény vázlata bontakozott ki előttünk. Hegedűs Károlynak, aki Budapesten született, nem volt állása. Kintűn rádióamatőr volt és végül sikerült valahogyan bejutnia a debrecen—budapesti gyorsvonatra rádiókezelőnek. Kiosztotta az utasok között a fejhallgatókat, kezelte a rádiót és amikor a gyorsvonaton önálló grammofonhangversenyt rendeztek az utasok számára, ő tette fel a pafefőnra a lemezeket.

Kalandos utazás a Balkánon keresztül

— Általában — mondja Hegedűs Károly — mindig csak mozgó helyzetben kerestem pénzt. Egyszer csak kiestem az állásomból. Nekiindultam a világnak, nagy nélkülözések

közepette beutaztam a Balkánt. Ezek voltak életem legkeserűbb napjai. Véletlenül össetalálkoztam egy régi barátommal, aki a Kelet nevű magyar gőzösön teljesített szolgálatot. Ő megígérte, hogy feljuttat a Kelet fedélzetére. Valóssággal isteni szerencse volt, amikor jelentkezhettem a kapitánynál. Konyhafőnök lettem. Különböző bevásárlásokkal voltam megbizva. Nem erre vágytam, de azért nem panaszkodhattam a Keletre. Bejárta másfél év alatt a félvilágot, jártam Amerikában, végighajóztam az afrikai partokon.

A zsidó hajós

— Hogy került a Har Zion fedélzetére? A kérdésre az arca elkomolyodott és aztán így magyarázta meg a dolgot:

— A sok küzdelem és csalódás után nem nagyon voltak érzelmi szempontjaim. És mégis... Régtől fogva arra vágytam, hogy zsidó állampolgár legyem belőlem. Amikor az első zsidó hajókról hallottam, rögtön arra gondoltam, hogy talán ott el tudok helyezkedni, mint rádiós. Szerencsém volt. A Kelet parancsnoka ugyanis jó barátságban van a Har Zion parancsnokával. Levelt irt hozzá és a levél eredményeképpen alkalmaztak a hajón.

— Az ottani életem örök átmenet két part között. A hajó ugyanis, mint bizonyára tudják, Constanța és Haifa között bonyo-



LOBAGOLA

EGY NÉGER ZSIDÓ ÖNÉLETRAJZA

XX. FEJEZET

VADEMBERSÉG A CIVILIZÁCIÓ ELLEN

A héber vér szava. A zsinagóga. A „music-hall.“ Szabad-e egy vadembernek a civilizációról az igazat megmondani? Emberek és ideálok. Két fiú és egy férfi. Megkezdődnek a kicsapongások.

Egy este fiatal gazdám magával vitt. Ez már valóságos bűn volt, egyike a hét főbűnnek. Éjszaka elhagyni a házat! Villamoson vitt be a városba. Egészen felizgultam. Átsétáltunk a Sauchi-n, a Buccyn, végig az Argy-len és megteltünk egy életre való látvánnyal. (Ezek a nevek a Sauchiehall Street, Buchanan Street és Argyle Street rövidítései.) A Sauchiehall Street végén újra összedünk a zsidó fiuval. Fiatal gazdám látta meg, amikor éppen egy dohánytözséből lépett ki és vidáman üdvözölte. Én is örültem, hogy láttam, de miért, nem tudom. Talán a vér szava volt, ki tudja? Ő is örült, hogy találkoztunk és visszavezetett a dohánytözsébe. Bent az emberek nevetve fogadtak. Talán rajtam mulattak, egy ilyen fekete fickón!

A zsidó fiu aztán elvitt minket magához, de nem maradtunk nála sokáig. Egy másik villamosra ültünk és kereszttülnünk egy hidon. Most már tudom, hogy hova mentünk akkor: Glasgow déli részébe, amelyet Govan-nak hívnak. A zsidó fiu egy tágas szobába vezetett. Odabent csak férfiak voltak. Az én fülemben úgy hangzott, mintha ezek az emberek sirtak volna, de azután kislűt, hogy nem sirtak, hanem énekeltek. Oly gyakran és tisztán ismételték az „Ishrael“ szót, hogy magam is mondogatni kezdtem. Egyik-másik öreg mindenféleképp kérdezt tőlem. Akkor nem értettem meg, hogy mit akarnak, most már tudom, hogy mire voltak kíváncsiak. Hallották, hogy én is morgogom az „Ishrael“ szöcskát és kíváncsiak voltak, vajjon én is izraelita lehetek-e.

Ujjakkal rám mutattak és mondogatták: „Ishrael! Ishrael!“ Én ismételttem: „Ishrael“ és rámondtam a „Schma“-t. Amikor rájöttek, hogy én tényleg zsidó vagyok, olyan sokat beszéltek és olyan zajt csaptak, hogy fiatal uram velem együtt nagyon megjiejt. Meg se várva a zsidó fiut, megfordultunk és kiszaladtunk egyenesen a hidon át.

Mielőtt hazamentünk volna, fiatal gazdám egy „music-hall“-ba vitt, az elsőbe, amelyet életemben láttam. Annyi volt ott az ember és oly sok éneket hallottam, hogy egészen oda voltam. Ebben a dalszarnokban hallottam először az éneket: „Stop yer ticklin', Jock!“ Sohasem felejttem el ezt a dalt és sokáig zümmögtem, dudoltam. Hamar megtanultam a szavait is, mert nagyon tetszett nekem az egész és otthon énekelgettem. Senki sem tudta megérteni, hogy hol ragadtam ilyen dal, de azért nagyon tetszett nekik és mulattak rajta.

Éjszaka minden baj nélkül hazaértünk, de mondanom se kell, hogy másnap reggeli nélkül maradtunk, mert elaludtunk a reggeli idején, amely pontosan hét óra volt.

Amióta félig-meddig „modernizált“ vagyok, gyakran gondolkodom azon, hogy miként fogadnák, ha egyszer eszembe jutna megírni: Hogyan gondolkodik igazán egy vadember a civilizált világról? Azt gondolom, hogy elsőnek az egyház támadna ellenem. Azután pedig a zsidók haragudnának meg „hencegésemtől“.

Még néhány év előtt arra tanítottak, hogy engedelmességek a tömegnek, kövessem azt, legyen tekintettel a különböző befolyásokra, így aztán nem mertem megmondani az igazat, amely agyamban forrott. Most, miután tudományosan elbűtötték, törvényesen elszegényesítettek és teológiailag bebörtönöztek, megjött a bátorságom, hogy szíven minden keserűség és bosszu nélkül elmondjam egy vadember nézetét. Én át-szenvedtem és átéltem azt az életet, amelyet itt elmondok és ezért úgy hiszem, elég adattal rendelkezem, hogy erről a tárgyról véleményemet elmondhassam. Véleményemet! Igen csak véleményemet, mert hiszen mióta a civilizációnak nevezett menthető hipokrizis ruháját hordozom, azóta csak véleményem maradt számomra és az engedély, hogy azt kifejthessem.

Hadd kezdem el egy nagyon köismert idézettel: Mindenki hazudik. Az én hazámban nyugati szempontból tekintve, a „fekete fehér“ és ezért, ha azt tekintem, amit itt bizonyítani akarok, a hazugság menthető. Ez alatt azt értem, hogy amit nyugaton rossznak tartanak, mi ugyanazt jónak tartjuk.

Mi jónak tartjuk a korai házasságot és a pubertás korában házassodunk, maguk, nyugatiak nem tartják jónak a korai házasságot, de azért jogait mégis gyakorolják. Minálunk természetes és erkölcsös, hogy meztelenül járjunk, a maguk erkölcsé azt tanítja, hogy nem illik a meztelen testet mutogatni, de mégis azt az Isten imádják, aki a ruhátlan testet teremtette, furcsa következetlenség, hogy azt szegyezzük, amit Ő adott, akit maguk imádnak.

Mi hiszünk a többnéjűségben és helyesnek tartjuk azt, maguk nyíltan elnevezik a többnéjűséget, de titokban sokféle viszonyt folytatnak. Mi az utódok miatt házassodunk, maguk szerelemből és a „szerelem“ szóval visszaélnék és félremagyarázzák. Olvastam az újságban, hogy egy bíró arra ítelt egy embert, hogy ne legyen több gyermeke és szemrehányást tett neki azokért a gyermekeikért, akik már megszülettek. Ő, a fehérek egyoldalú civilizációja, amely a csalást már a bölcsőben tanítja! A hazugságok örömteli élete! Az önelégült kicsapongás tisztátalan szavakban, gondolatokban és tettekben! A fehér ember gyakran örül, ha szomszédja bajba jut és szemébe nevet embertársának, ha a jótéményt nem keverik össze egy kis rummal.

Tisztában vagyok vele, hogy sokan akadnak, akik ezeket a szavaimat olvasva, azt mondják:

— Lobagola a fehér emberek ellensége. Igaz-e ez? Nos, semmi sem esik messzebb az igazságtól. Én nem vagyok ellene se a jó tetteknek, se a fehér embernek, én csak a jó cselekedetek és a rum, a fehér ember és a hipokrizis keverékét utálom.

Mi, az én hazámban, szabadon életet élünk, mint ahogyan sokan a nyugati világban is, de nincs-e erre mentségünk? Mi nem élünk hazugságok közepette, mi őszintén hisszük, hogy helyesen cselekszünk. Nekünk nincs magasabb vezetők, aki jobbra tanítana.

A fehér ember rendelkezésére áll a kultúra, a nevelés és mindenképp a vallás, amelynek legfőbb tanítása a hit, remény és szeretet. Templomtornyok mutatnak a fehér ember városában minden sarkon az istenség felé és szinte öránként imádkoznak a felebaráti szeretetért. A fehér embernek nincs mentsége, hogy kevésbé civilizált legyen — a szó igazi értelmében —, mint a vadember. A vasut, az autómobil, a világítási

rendszerek, a városrendezések, a felhőkarcolók nem hozzák közelebb a fehér embert az igazi civilizációhoz, mint ahogy a csecselegy, amely a krokodilus orrán alszik, nem esik a krokodilus szájába, ha az nagyot ásít. Nem a fehér embert bírálom, nem a fehér emberről mondok ítéletet, hanem csak „civilizációjáról“!

Nem felejttem el, hogy fehér embernek köszönhetem mindazt, amim van és amif tudok. Azt is neki köszönhetem, hogy ma még élek; így hát ne értsenek félre és ne higgyék, hogy a fehér ember ellen beszélek. De azt szeretném, hogy minden ember gyakorolja is az ideáljait, ne csak gondolatban éljen velük.

Mikor elmúlt a nyár és elérkezett az ideje, hogy fiatal gazdám visszatérjen az iskolába, felmerült a kérdés, hogy mi történjék velem. Két évvel tovább voltam távol, ezalatt nem volt könyv a kezemben és majdnem mindent elfelejtettem, amit azalatt tanultam, mielőtt elutaztam. Fiatal gazdám a két év alatt előrehaladt, sokkal többet tudott, min én és így lehetetlen volt, hogy vele együtt járjak iskolába. Ugyanez a probléma üldözött egész életemen át: „Mi történjék tulajdonképpen velem?“

En közben odahaza voltam Afrikában, megmögültem és valóságos férfi lettem, fiatal gazdám pedig még mindig egy tapasztalatlan, romlatlan fiúcska volt. Sokszor és sokat kérdezősködött házasságaimról és én, amennyire csak tőlem tellett, mindent elmondtam neki feleségeimről és Gumáról. Nagyon érdekelte a dolog és kifejezte hő vágyát, hogy legközelebb ő is Afrikába utazik velem és „néhány asszonyt“ szerez magának, ahogy ő ezt mondta.

Nagyzeri fiu volt, kitünő jellem, szép alak, testében kész és érett. Olyan családból származott, amelyben minden kérdést, amely a nemi életre vonatkozott, még a legkisebb célzásban is elfojtották. Őt arra tanították, hogy a nemi dolgok illetlenek és tisztátalanok, míg engem arra tanítottak, hogy azok éppolyan természetesek, mint az evés vagy az ivás. Nekem fogalmam se volt arról, hogy náluk a nemiség egy csukott könyv vagy nyílt titok és így én mindent elmondtam kis gazdámnak, amit a nemi életéről csak tudtam.

Ilyen körülmények között nagyon foglalkoztatta és felzajgatta fiatal gazdám, hogy erről a tiltott tárgyról ilyen nyíltan és őszintén beszéltem. Sokszor sokáig ültünk együtt és én feleségeimről meséltem és azokról a fogadalmakról, amelyeket lányaink házasságuk előtt tesznek és az ezzel járó szertartásokról. Meglepett, hogy fiatal gazdám mennyire tudatlan mindenben, ami a nemi életre vonatkozott.

A mi szokásainknak Afrikában az a céljuk, hogy elvegyék az emberek kedvét a titkos és bűnös cselekedetektől, a nyugati világban ellenben — legalább én úgy látom — az, hogy titokban elnézik az igazi bűnököt és csak a nyilvánosságban küzdenek hevesen ellenük. Fiatal gazdám arra tanították, hogy a nő kívánatos, de mégis

Az ígéret földje

A KEREN HAJJESZÓ NAGY PALESZTINA BESZÉLŐ FILMJE

A világhírű film folytatja transilvaniai körutját!

Oradea:

1937 február 9-10-11-én a

Dorian Moziban!

kerülje el. Engem másra tanítottak. Engem arra tanítottak, hogy a nőt nemcsak kívánjuk, hanem birni is kell és hogy a vele való viszony állandó szépséget ad. Más szavakkal: a nő számomra határozott valami, valóság volt, míg az ő számára csak képzelet, fantázia!

Es egy másik példája az „apak büneinek“. Ő csak egy foga volt annak a keréknek, amely a nyugati civilizációban az emberek sorsát őrli. Kicsapongások mindig édesek, ha titokban üzik azokat, olyanok, mint a közmondás tiltott gyümölcse és így megértetik, hogy miért követtem mindig örömmel kis gazdámot és csak azon csodálkoztam, hogy az én édesapám odahaza soha miért nem beszélt ezekről a dolgokról. Fiatal gazdámnak valóban nagyon kellett már egy feleség és nem is kellett sokáig várnom, hogy erről meggyőződjem.

Elhatározták, hogy engem egy városi iskolába küldenek — vagyis egy nyilvános iskolába, mely a glasgowi iskolai tanács felügyelete alatt áll — fiatal gazdámot pedig az Allan Glen magániskolába, amely szintén Glasgownban volt. Gyakran találkoztunk és sokszor együtt töltöttük a hét végét.

RÁDIO MŰSOR

Szerda, február 10.

Bucuresti. 7.30: Torna, zene, szakelőadás, orvosi tanácsadó, hírek. 13.10: Déli zene. 18: Julea zenekar. 19.10: A zene folytatása, előadás, hírek. 20.20: Operett-dalok lemezen. 21.15: Régi olasz zene, csevegés hangpéldákkal. Utána szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Hegedű. 15: Zongoraverseny. 15.40: Hírek. 17.15: Diák-félóra. 17.45: Hírek. 18: Felolvasás, szalonzene. 19.30: Puskin emlékezete, előadás dalokkal. 20.30: Márta, vígopera az Operaház-ból. 21.30: Hírek. 22.20: Hírek. 23.25: Hanglemezek. 24: Hírek francia és olasz nyelven. Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégylevet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Keresek jóra való zsidó lányt, ki urházban háztartás vezetését vállalja. Cim: Hirsch Béla Hatég.

Ernstes ältere Kinderfräulein wird aufgenommen aufs Land. Dr Kornhauser, Säcueni, jud. Bihor.

Keresték ciuji piacon jól bevezetett ügy-nök. „Textilrészlet“ jelégére.

Evi 1.600.000—1.800.000 lej forgalmazó, jömeneteli fűszer és vendéglői üzletem családai okokból azonnal eladó. Levelek „Biztos megélhetés II“ jelégére a kiadóba.

Rövidesen Palesztinába utazom, magammal vinném azt a leányt vagy asszonyt, kinek ott hozzátartozói vannak. Válaszbélyeg mellékelendő. Lehetőleg személyes megkeresésekre reflektálok. Jelige: „40.000“.

Megvételre keresek jókarban levő vilnai „Sasz“-t riven-okkal együtt. Ajánlatokat Gomtos, Bratianu 45.

Egyszoba konyha fürdőszobás lakást keres gyermektelen házaspár. Cimet a kiadóba.

Még 215 eredeti festményt minden elfogadható áron kiárultunk. Képrekeresést mélyen leszállított árban végzünk: „PAX“ Cluj, Cal. Victoriei 6.

„Dieselmotor“ 100, 150, vagy 250 lóerőt használt, de jó állapotban megvételre kerestünk. Ajánlatok pontos adatok megjelölésével az újság kiadóhivatalához német nyelven „Günstig“ jelige alatt.

Kerestünk agilis ügynököt fixfizetéssel. Cim a kiadóban.

Clujon 5000 lej havi fizetéssel, szép ke-lengyével és 2 szoba berendezéssel bíró 27 éves, rendkívül művelt urileány részére olyan 35—40 éves, művelt férjet kerestünk, akinek szintén van egzisztenciája. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Str. Merachal Foch 25 első emelet. Hivatalos órák 3—6-ig.

HIREK

— **Antonescu távirata a török külügy-miniszterhez.** Bucurestiből jelentik: Antonescu külügyminiszter a következő tartalmú táviratot intézte Rüssdi Arras török külügy-miniszterhez: Legnagyobb sajnálatomra engednem kellett dr. Danielopol előírásának és pillanatnyilag le kellett mondanom egy számomra igen becses látogatásról. Kérem, felmácsolja a köztársasági elnök és miniszterelnök öccselenciaiánál élénk sajnálkozásomat. Remélem, még idejében felgyógyulok és elmehetek Athénbe. Előre örvendek annak, hogy viszontláthatom önt és alkalmunk lesz megállapodni közeli ankarai látogatásom időpontjában.

— **Nem tárgyalta a numerus clauzus indítványát a devai ügyvédi kamara.** Deváról jelenti tudósítónk: A hunedoarai ügyvédi kamara vasárnap tartotta meg rendkívüli közgyűlését. Dr. Tatar Eugen dékán megnyitotta után Dansoreanu Lazar, a nemzeti parasztpárt megyei főtitkára, szólt fel és javasolta, hogy miután a központi indítvány nem célszerű és a sérelmek megoldására nem alkalmas, azt vegyék le a közgyűlés napirendjéről. A kamarai közgyűlés ilyen értelemben is határozott. A kisebbségi ügyvédek a közgyűlés előtt mélyreható tanácskozásokat folytattak és már egységes álláspontot foglaltak el a kérdésben, éppen ezért hatott általános megnyugvásukkal, hogy a problémát ilyen módon intézte el az ügyvédi kamara többsége.

— **Ideg emberek gyomor- és bélbajnál reggelizés előtt egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűviz kisére felmelegítve igen kellemes háziszor, amely a széket elrendezi, az emésztést előmozdítja és az egész anyagcserét jótékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.**

— **Román-orosz vegyesbizottság Chisinauban.** Bucurestiből jelentik: Néhány nap múlva román-orosz vegyesbizottság ül össze Chisinauban, amely számos kérdés között a Dnyeszter hajózásának problémáját is meg fogja vitatni.

CSÜTÖRTÖKTÖL

Davila Mozgóban

— **Parafálták a lengyel-román fizetési egyezményt.** Bucurestiből jelentik: A napokban parafálták Varsóban a román-lengyel fizetési egyezményt. Elvben megállapodtak a paritásban. Az 1:1 arány Románia javára szól, mert csak 40 százalékot kell lengyel árukban importálnia, 35 százalékot feyverekben kap, míg a fennmaradó 25-öt az állam fizetési alapjaira fordítják. Az új egyezmény megszünteti a román-lengyel kompenzációs egyezményt, ehelyett kliring-hivatalt fog működni a Banca Nationalana. A valutaárfolyamokat még nem állapították meg.

— **Jákob űsatya és fia.** Ezen a címen a cluji vallásos ifjúság jóhangu tagjai a hó 20-án ének-zenes színművet fognak játszani a katolikus gimnázium nagytermében. A zenei részt Rösler Lajos karnagy tanította be és ő is fog dirigálni. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek előételben Simon trafikban, Piața Mihai Viteazul 12. Spéter mellett.

— **Josef Trumpeldor.** Trumpeldor alakja egyre híresszá növekedik. Huszonkét esztendeje, hogy Tel Chaj védelmében többé-magával elesett; sokan élnek még, akik ismerik, ilyenkor csak tisztelet övezi a hős emlékét. Trumpeldor azonban nemcsak halálával magasztosult föl, hanem élete művével, amely befejezetlen volt ugyan, de terveiben és szándékaiban kikerekített egész, amit éreznie kell mindenkinek, aki a zsidó néppel együtt van jóban és balsorsában. A zsidó üggyhöz való hűség formálta Trumpeldor jellemét; ez a nemes karakter néhány egyszerű levélben tette halhatatlanná magát. Nincs az a külső, mutatós alkotás, ami többet adhatna, mint amit Trumpeldor adott élete példájával. Megsebesül az orosz-japán háborúban, balkezét veszti, mire kintünetik, nagy állást ajánlanak neki, kitűnő érvényesülést, de ő a maga személye számára semmit sem akar, ellenben mindent a zsidó népek; országot Palesztinában és ayugodt fejlődést a diaszpórában. Spártai egyszerűségben él, nem törődik mással, mint a néppel, amelynek jövőbeli fejlődését próféta átérzéssel látja. Ezt a példás életet I. Z. Kanner szépen kiállított, 250 oldalas könyvben ismerteti. Az illusztrált mű ára 95 lej és megrendelhető az Uj Kelet könyvostálya után is.

— **Az alkotmányos front egységes listákkal vesz részt a községi választásokon.** Bucurestiből jelentik: A Curentul értesülése szerint az averescanu párt résztvesz a március 25-i választásokon. Nincs kizárva, hogy az alkotmányos front közös, illetve egységes listákkal fog szerepelni a választásokon.

— **Ujabb devizacsallásra jöttek rá Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: A Tempo szerint ujabb devizaugyvet lepleztek le a fővárosban. A hatóságok figyelmét a Gross-Cagero-üggyel kapcsolatos vizsgálat terelte rá a szóbanforgó devizacsallásra. Egy németországi festékbehozatali cégről van szó, amelynek vezetőjét tegnap kihallgatták.

Védekezésül öblítsük torkunkat



DIANA
sósórszesszel

— **Spaho jugoszláv miniszter látogatása** Hodzsa miniszterelnöknél. Prágából jelentik: Spaho jugoszláv közlekedésügyi miniszter tegnap felkereste Kroatia külügyminiszter és Hodzsa miniszterelnököt.

— **Influenza, hűlés esetén a test alapos be-dörzsölése a valódi Diana sósórszesszel azonnali enyhülést hoz.**

— **Danzigban letartóztatták Sikowskit.** Danzigból jelentik: Sikowskit, Al Capone volt társát, akit nemrégiben utasítottak ki Romániából, Danzigban letartóztatták bécsi körözövel alapján. Sikowski Bécsben szélhámószkodott.

SYLVIA SIDNEY

premierfilmje

— **Ma érkezik Bucurestibe Atholl angol hercegnő.** Bucurestiből jelentik: Ma Bucurestibe érkezik Atholl hercegnő angol képviselőnő. Dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az összes fővárosi leányközépiskolák 60-60 tagu küldöttséggel vegyenek részt a vendég fogadtatásán. A delegációk nemzeti ruhában lesznek.

— **A kisantant-államok idegenforgalmi értekezlete Belgrádban.** Bucurestiből jelentik: Február 12-én ül össze Belgrádban a kisantant idegenforgalmi értekezlete, amelyen Romániát Sergiu Dimitriu képviseli.

— **Február 20-ig parafálják az egyezményt Románia külföldi hitelezőivel.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium értesülései szerint február 20-ig a külföldi hitelezőkkel parafálják a megegyezést.

— **Amerikában elfogtak egy osztrák állampolgárt, akit Wattson gyermekének elrablásával gyanúsítanak.** Newyorkból jelentik: A peminai (Eszak-Dakota állam) rendőri hatóságok elfogtak egy Stanislas Poracki nevű osztrák állampolgárt, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő rabolta el dr. Wattson gyermekét.

— **Elnapták Timocanu főhadnagy perének tárgyalását.** Bucurestiből jelentik: A hadbírósg ma kezdte meg Timocanu főhadnagy perének tárgyalását, amely utolsó felvonása az esküdtzsek előtt néhány hónap-pal tárgyalat szerelmi drámának. Ismeretes, hogy Arabella Armasescu azzal vádolták, hogy merényletet követett el barátja, Timocanu ellen. Armasescunét akkor felmentették. Armasescuné, amikor még börtönben ült, a hadbírósnál panaszt emelt Timocanu ellen, hogy az nagyobb összeget csalt ki tőle. Ezért a hadbírósg elé állították a főhadnagyot. A mai tárgyaláson Timocanu védője orvosi bizonyítványt mutatott fel, mely szerint a főhadnagy beteg és nem jelenhetik meg a tárgyaláson. A hadbírósg ennek megfelelően elnapolta a tárgyalást.

— **Al-olasz tiszt fosztogatta heteken át a cluji lakásokat.** Néhány héttel ezelőtt a cluj korzón feltűnően jömejjelenésű magas fiatalember jelent meg. A hatóságoknál Partricho Dominico néven igazolta magát és elmondotta hogy az olasz hadsereg tisztje. A jömejjelenésű fiatalember csakhamar a a legjobb körökben fordult meg, kölkekező életet folytatott és azzal dicsekedett hogy egyre-más a kapja Olaszországból a pénz-küldeményeket. Ezzel egyidőben a központi rendőrségre egymásután érkeztek a betörésekről szóló feljelentések, amelyeket ismeretlen tettes ellen tettek. A feljelentők közül többen személyleírást adtak egy fiatalember-ről, akit állítólag lakásuk körül láttak ólalkodni a betörés előtt. A személyleírások mind feltűnően jömejjelenésű fiatalembert emlegettek. A rendőrség nyomozni kezdett és így vezettek a szálak a szép „olasz tiszt”-hez. Partrichot letörtöttatták, aki állhatatosan tagadott és felháborodottan tiltakozott a gyanúsítás ellen. A rendőrség közben táviratilag érdeklődött több olasz város rendőrségétől, ahová elküldték az állítólagos Partrichio fényképét is. A válasz tegnap érkezett meg dr. Draghiciu rendőrigazgatóhoz, amely szenzációs leplezést tartalmaz és egyben megerősíti a cluji detektivek munkáját. Az olasz rendőrség közli, hogy az állítólagos „tiszt” régóta körözött betörő, akinek igazi neve Patrichio Iulio.

— **Leles hangulatban zajlott le a timisoarai hitközségi vezetőség beiktatása.** Timisoarai tudósítónk jelenti: Vasárnap délelőtt iktatták be hivatalába a timisoarai neológ hitközség új vezetőségét. Nyiri József elnök előbb héber, majd román nyelven mondott rövid megnyitót, majd pedig németül és magyarul ismertette programját. A mai helyzetben új megoldások várnak a zsidó közösségre. A palesztinai munka továbbfejlesztését, a galuti iskolákban a héber nyelv intenzív tanítását és a zsidó ifjúságnak az iparra való átnevelését tartja a legégetőbbben szükségesnek. A hitközség meg akarja teremteni a zsidó tanoncotthont, kertészeti farmját pedig mezőgazdasági iskolává akarja fejleszteni. Zsidó ambulatórium felállítását tervezi, a zsidó zene és egyéb kulturumunka továbbfejlesztése a jövőben is programja marad a hitközségnek. A nagy lelkesedéssel fogadott elnöki megnyitót után Kabos Armin a régi képviselőtestületi tagok, Léb Lajos pedig az újabb nevében mondottak köszönetet, majd dr. Drexler Miksáné a timisoarai zsidó nőszervezetek bizalmát tolmácsolta. Schönbrun Adolf a gyár-városi ortodox hitközség alelnöke, majd Adler István, a Kadima elnöke tartottak beszédeket. Dr. Márkus József, a zsidó liceum igazgatója, a zsidó ifjúság nevelésének problémájáról mondott megrázó beszédet. Dr. Drexler Miksa áldása után Nyiri József meghatottan köszöni meg az újlag beléhelyezett bizalmat és ezzel a beiktatási ünnepély végetért.

Gyűlölet városa

Sylvia Sidney.

— **Intézkedéseket hoznak Franciaországban a drágaság letörésére.** Párizsból jelentik: A nemzeti gazdasági minisztérium közleményt adott ki, amely szerint bizonyos gyártmányok árai az utóbbi időben olyan emelkedést mutatnak, hogy a minisztérium rövidesen intézkedéseket fog tenni a nemzetgazdaságot fenyegető drágaság elhárítására.

— **Az angol feminista mozgalom vezetőit fogadta Pál jugoszláv régensherceg.** Belgrádból jelentik: Pál régensherceg kihallgatáson fogadta Atholl hercegnőt, Lady Lytont és Miss Leonor Rathbonet, az angol feminista mozgalom vezetőit, akik a román feminista szövetség meghívására, utban Románia felé kiszálltak Belgrádban.

— **Február 15-én kezdődnek a kisantant gazdasági tanácsának munkálatai Dubrovnikban.** Belgrádból jelentik: A kisantant gazdasági tanácsának munkálatai február 15-én kezdődnek Dubrovnikban. A tanácsulést megelőzően a három állam gazdasági szakértői előkészítő tanácskozásokat folytattak Belgrádban.

— **Mendel Ius hangversenye Turdan.** Mendel Ius szombat esti turdai hangversenye nagy siker jegyében folyt le. A helyi szereplők közül Weinberger Margit zongoraszáma, Kálmán Duci tánc és Frucht Teréz szavatala arattott nagy sikert. Mendel Ius kitűnő diszpozícióban énekelte el az egész estét betöltő műsorát, melynek több számát kellett a megújuló tapsviharakra elismételnie. A zongorakíséretet dr. Farkas László látta el. Az estély egyik nagy társadalmi eseménye volt a város zsidó életének és a Nögyelet és WIZO jeles vezetőségét ezért dicséret illeti meg.

Február 16-án
MEGNYILIK
a Calea Regele Ferdinand 23. szám alatt
(volt Sebők cukrászat helyén)

REVÜ
női kabát, kosztüm és ruha konfekció-áruház

Hozott és saját anyagból mérték után is.

Az első tíz napon minden vevő, aki kosztümöt, vagy kabátot vásárol, egy szoknyára való szövetet, vagy másfél méter krepesziut kap ajándékba!

Tulajdonos:
Mózes Andor
(Ezelőtt Str. Memorandului 2, emelet)

— **Uj igazgatót neveztek ki a Japán Bank élére.** Tokióból jelentik: Ikeda elfogadta a Japán Bank elnökévé való kinevezését, ami azonban nem véleges, mert a hadsereg még nem adta meg hozzájárulását.

— **A bucaresti transzilvániai ortodox kolónia ünnepéje.** Tudósítónk jelenti: Az elmúlt héten Krausz Mór baiamarei főrabbi közemüködéssel a Bucurestiben élő transzilvániai ortodox kolónia megrendezte a hagyományos szijum ünnepélyét. Ez az ortodox keretbe tömörül csoport, mely a fővárosba szakadt hagyományhiú zsidóság elítgárdáját képezi, rabbi székebe Krausz főrabbit hívta meg. A főrabbi egyelőre nem fogadta el a meghívást, de ígéretet tett fővárosi hiveinek, hogy évente kétszer-háromszor meglátogatja őket. Mostani bucaresti látogatását használta fel a Chevra misna-jesz arra, hogy az ünnepélyt megrendezze. A Barasum nagytermében bankettel egybekötött ünnepélyen a transzilvániai kolónia színe-java felvonult. Nagy hitközségek egykori elnökei, Chevra-elnökök, cionista vezetőférfiak, mindnyájan megjelentek, hogy a bensőséges és régi otthonra emlékeztető ünnepségen résztvegyenek. A szónoklatok sorát Krausz főrabbi nyitotta meg és másfélórás hatalmas beszéde felejtethetetlen élménye marad a jelenvoltaknak. Felszólt Zolles rabbi is, majd Marer tanár héber nyelven a mizrahi üdvözlét tolmácsolta. A szónoklatok után chaszid énekek és tánc következtek és az ünnepély a késő éjfél órákában emelkedett hangulatban ért véget. A szijum ünnepély ékes bizonyítéka annak, hogy a Transzilvániából Bucurestibe szakadt ortodox zsidóság életképes csoportot teremtett, melynek minden reménye megvan arra, hogy keretűl szolgáljon a bucaresti zsidó élet fejlődésének.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MÜSORA
Szombat, február 13: Piros rózsák.
Vasárnap, február 14 (matiné): Hoffmann meséi.

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:
Ma utoljára: Örvény. Az egész világ kultur-közönségét meghódító francia filmremek. Holnap, csütörtöktől: A csirkefogó, Danielle Darrieux (a Mayerling főszereplőjének) káprázatos kiállítású, ragyogó slágere. Francia szellem! Francia ötle! Francia humor! Danielle Darrieux partnere: Henry Garat.

EDISON MOZGÓ MÜSORA:
Hétfőtől: Nagyon jó műsor: I. Öfensége lumphol. Vigjáték. Edward Everett Horton, Katherine. II. Az élet hajótöröttjei. Dráma. Kay Francis, George Brent, III. Journal. Mindkét film román és magyar felirattal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

UJ KELET Legújabb hírek

A kormánycsapatok visszafoglalták állásaikat

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

napokig elhúzódnak, mialatt a németek és olaszok nagyszámu csapatokat küldenek Spanyolországba, Franciaországnak és az egész világnak meg kell állapítania, hogy a benemavatozás egyirányú, nyílt beavatkozás lett

és az egyes államoknak ebből le kell vonni a logikus és becsületes következtetést, illetve támogatniok kell a spanyol köztársaságiakat.

A főváros védelmi tanácsának jelentése szerint a madridi arcvonal délkeleti részén tegnap az ellenségnek sikerült behatolni egészen Vacia faluig, amely két kilométernyire van Arcandától. A kormánycsapatok éjjeli ellentámadása által sikerült az elvesztett állások legnagyobb részét visszazserezni.

Megállott a felkelők előnyomulása

A Havas avilai jelentése szerint a tegnapi esőzés megakadályozta a felkelőcsapatok előnyomulását. Miután az éjszakát vízzel-telt gödrökben töltötték, reggel a felkelő katonák támadásra indultak. Előbb megpróbálták átkelni a Jamara folyón, amely azonban az esőzések következtében igen megduzzadt, úgyhogy követve a Jamara folyását, északra vették útjukat, addig a pontig, ahol a Manzanarésbe torkollik. Innen a felkelők tüzérőse és gépfegyverostaga el tudja vágni az összeköttetést Madrid és Valencia között. A felkelők taktikája az, hogy a kormánycsapatokat minél távolabbra csalja a fővárostól. A kormánycsapatok kénytelenek voltak alávetni magukat ennek a taktikának, úgyhogy az elkövetkező harcok már nyílt mezőn fognak lezajlani. Mota tábornok kijelentette, hogy minden előkészület megtörtént a döntő küzdelemre. Az esti órákban az idő megjavult.

Nem szünek a zsidóellenes zavargások Vilnában és a vilnai egyetemen

Varsó, február 9. (Rador.) A vilnai egyetem zsidóellenes zavargások nem szünetelnek. Tegnap 20 zsidó diákot megtámadtak a nacionalista diákok és tizet közülük megsebesítettek, Rubinstein vilnai rabbi képviselő háza előtt petárdá robbant. Ritele (Podlesia) városkában számos zsidó üzletet megtámadtak és szétromboltak. Hat nacionalistát letartóztattak. Lodzban is több letartóztatást eszközölt a rendőrség.

Neurath Bécsbe utazik

Berlin, február 9. Neurath február 21-én Bécsbe utazik, hogy visszaadja Guido Schmidt osztrák külügyi államtitkár látogatását. Neurath két napot tölt az osztrák fővárosban.

Politikai menekülteknek tekintik a Constantában partraszállt spanyol tiszteket

Bucuresti, február 9. A valenciai kormány bucuresti ügyvivője azzal a kéressel fordult a román hatóságokhoz, tartóztassák le a Campomanes spanyol hajó Constantában partraszállt öt tisztjét, akik zendülést szítottak a hajón. Mivel az öt tiszt a nemzetközi tengerészeti törvénykezelésnek kívánja alávetni magát, a valenciai ügyvivő kérését elutasították. Az öt tisztet politikai menekülteknek tekintik.

— Julianna holland trónörökös és férje elutaztak Lengyelországból. Varsóból jelentik: Julianna holland trónörökös és férje elutaztak Krynicáról, ahol négy hetet töltöttek. A vendégek Magyarországon és Ausztrián keresztül utaznak haza.

Megszavazta a francia kamara a dömping-ellenes törvényjavaslatot

PÁRISZ, február 9. (Rador.) A kamara mai ülése 9.40 órakor vette kezdetét. A ház elfogadta azt a javaslatot, mely módot nyújt arra a kormánynak, hogy törvényrendelet útján módosítsa a vámtarifákat és a dömping ellen intézkedéseket hozzon. Ezután megkezdtek a póthitelekre vonatkozó javaslat vitáját. A javaslat eredeti szövegét módosították olyan értelemben, hogy eszentul idegen államoknak nem adnak kölcsönt, csak ha aranykölcsönlet biztosítanak a kölcsönvevők. Vincent Auriol pénzügyminiszter ehhez hozzájárult. A javaslatot végül 468 szavattal 90 ellenében elfogadták.

Kölcsönös kiadatási egyezmény jön létre az Egyesült Államok és Románia között

Egész sereg törvényjavaslatot terjesztettek be a szenátushoz

Bucuresti, február 9. A kamara mai ülésén Radu Lascu tiltakozik, hogy még nem kapott választ a háborus károsultak érdekében betervezett kérdésében. A napirenden folytatják a mezőgazdasági hitel rendezésére vonatkozó törvény vitáját.

A szenátusban Sassu földművelésügyi miniszter négy törvényjavaslatot nyújt be. Az egyik a Balkán államok közötti légi összeköttetést szabályozó javaslat, a másik a romániai és az amerikai Egyesült Államok között létesítendő kölcsönös kiadatási egyezményre vonatkozó tervezet, majd a lengyel-román szellemi együttműködés törvénytervezete. Végül benyújtja egy a tanítók kinevezésével kapcsolatos vizsga életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot és még néhány kisebb törvénytervezetet.

Ezután a mezőgazdaság fejlesztésére vonatkozó törvényjavaslat szakaszonkénti vitája vette kezdetét.

ROYAL slágermozgó.

DANIELLE DARRIEUX a Mayerling, Tarras Bulba főszereplőjének káprázatos kiállítású, ragyogó slágere:

A csirkefogó

Csodás zene! Szenzációs táncszámok! Francia szellem! Francia ötlet! Francia humor!

Ma, szerdán utoljára a világsikerű ÖRVÉNY

Ma délben érkeznek Clujra a Spanyolországban elesett légionáriusok koporsójának különvonata

Az egész országon végigvizik a koporsókat. Cernautiban óriási tömeg vett részt a három órán át tartó gyászszertartáson

Cluj, február 9. (Az Uj Kelet tud.) Keddén öles plakátok jelentek meg Cluj utcáin, amelyek azt hirdetik, hogy

szerepén délben 12 órakor befut az állomásra az a vonat, mely Mota és Marin a spanyol ellenforradalmi hadseregben harcoló légionáriusok holttestét hozza vissza az országba.

Az állomás előtti téren Colan görögkeleti püspök fog gyászbeszédet tartani. Valószínű, hogy nagy tömegek fognak kivonulni az állomásra a két jobboldali vezér koporsójához.

A két koporsót az egész országon körülvizik. Pascinánál lépte át a különvonat a határt és a következő utirányt futja meg: Bacau, Adjud, Tg. Ocna, Ghimes, Petru Rares, Gheorgheni, Tarugumures, Razboieni,

Cluj, Clujról Razboienre tér vissza, majd Albaulia, Orastie, Sibiu, Ramnicul Valcea, Slatina, Pitesti, Titu állomásokon keresztül érkezik Bucurestibe. Orastian, Mota szállóvárosában, egy félóraig fog vesztegelni a gyász-szerelvény.

A cernauti gyászszertartás

Cernauti, február 9. A különvonat hétfőn délelőtt érkezett meg Cernautiba. Az állomáson nagy embertömeg várta a szerelvényt és nagyon sok pap vett részt az ünnepélyes gyászszertartáson, amikor Cantacuzino tábornok Corneliu Zelea Codreanuak a következőket jelentette:

— A Spanyolországból visszatért légionáriusok létszáma két halott, egy sebesült, két beteg és két egészséges.

Zelea Codreanu megölte Cantacuzinot és

a visszatért légionáriusokat, majd a gyászmenet a székesegyházhoz vonult. A gyászmenetben résztvett a város iskolás ifjúsága és nagy érdeklődő tömeg. A koporsókat nemzetiszínű zászlóval borították be.

Két koszoru díszítette a ravatalt: az egyik Hitleré, a másik Franco tábornoké.

A többi koszorukat külön emelvényre rakták. A koporsókat nem nyitották ki, bámmenyire követelte is ezt a lakosság. Cantacuzino tábornok meg is indokolta: a légionáriusok olyan borzalmas körülmények között haltak meg, hogy a koporsók felnyitása teljességgel lehetetlen.

Tonel Mota mind a két lábán súlyosan megebesült.

A kórházban előbb levágták a ballábát, majd másnapra amputálni kellett a jobb lábát is.

Ennek ellenére nem lehetett megmenteni és másnap meghalt. Vasile Marint gránát érte, mely azonnal megölte. A lövedék borzalmasan szétrombolta a testét.

Délután három órakor a székesegyházban három órán át tartó istentisztelet volt, amelyen husz pap vett részt. Szinte egész napon Cernauti közlekedése megakadt, olyan óriási tömeg vonult fel a gyászszertartáson.

A fővárosba csütörtök délelőtt 11 óra 50 perckor fog megérkezni a légionáriusok halálvonata.

Rablóbanda támadott meg egy koreai várost

Tokió, február 9. Kharbínból jelentik, hogy több rablóbanda támadta meg Tanyuan városát, amely Kharbintól északkeletre fekszik és több órai harc után a banditák 60 tuszt magukkal hurcolva, visszavonultak. A tuszok között van három japán is.

Értekezletet tartott a kormány gazdasági bizottsága

Bucuresti, február 9. Ma este összeült a kormány gazdasági bizottsága, amely különböző napirenden levő kérdésekkel foglalkozott.

Súlyos autóbaleset a fővárosban

Bucuresti, február 9. Ma délután súlyos közlekedési baleset történt a fővárosban. Egy autó, amelyet Stoicescu nevű tulajdonosa vezetett, a Kisseief-szosszen fának rohamot és összetört. Az autóban Stoicescu kívül még Mihail Plavanescu újságíró, Ion Mihaescu állatorvos és Nicu Apostolescu kapitány ültek, akik mindnyájan töréseket és más súlyos sérüléseket szenvedtek. Megállapítást nyert, hogy Stoicescu, aki barátai-val átnyalta az éjszakát, még ittas állapotban volt, amikor gépkocsija kormányához ült.

Verekedés rexisták és szocialisták között a belga parlamentben

Brüsszel, február 9. Nagy botrány tört ki a kamara mai ülésén. Eux rexista képviselő magyarázatot kért Huisman kamarai elnöknek spanyolországi látogatása alkalmával tanúsított magatartása felől. A vitába a szocialista képviselők is beleszóltak. Eles szóváltás után a szocialisták összeültözköztek a nemzeti és flamand képviselőkkel. Az ülést felfüggesztették.

A Szoko-delegáció a bucuresti testnevelési főiskolában

Bucuresti, február 9. Ma délben 1 órakor a csehszlovákiai és jugoszláviai szokol-szervezetek delegátusai megtekintették a bucuresti testnevelési főiskolát, amelynek hallgatói bemutatót rendeztek tiszteletükre.